

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-306

22.09.2017

Голові Антимонопольного
комітету України

ТЕРЕНТЬЄВУ Ю.О.

Шановний Юрію Олександровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Гереги О. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 22 вересня 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
Герега Олександр Володимирович

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5, тел. 044-255-28-25, ф. 044-255-33-23
e-mail: Hereha.Oleksandr@rada.gov.ua

Вих. №144-09/390

«20» вересня 2017 р.

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

Голові Антимонопольного комітету України
ТЕРЕНТЬЄВУ Ю.О.

03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя
Липківського, 45

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо становлення чіткого механізму реалізації
Закону України «Про державну допомогу
суб'єктам господарювання»

Шановний Володимире Борисовичу!
Шановний Юрію Олександровичу!

До мене, як до народного депутата України, звертаються члени територіальних громад сіл, селищ та міст Хмельниччини, в яких виникає глибоке занепокоєння ситуацією, що складається у зв'язку з набранням чинності 02.08.2017 р. деяких норм Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», прийнятою Верховною Радою України 01.07.2014 р. 1555-VII (далі по тексту Закон).

Суб'єктом законодавчої ініціативи при прийнятті даного Закону виступив Кабінет міністрів України (реєстр. № 2749 від 05.04.2013р.). Згідно з пояснювальною запискою Кабінету Міністрів України до вказаного законопроекту, він був підготовлений, зокрема, з метою виконання міжнародних зобов'язань України, визначених Угодою СОТ, Угодою про партнерство та співробітництво між Європейськими Співтовариствами і Україною, Порядком денним асоціації Україна – ЄС.

Згідно з преамбулою Закону (що також відповідає задекларованій меті Кабінету Міністрів України на етапі реєстрації законопроекту), він встановлює правові засади про ведення моніторингу державної допомоги суб'єктами господарювання, здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції і спрямований на забезпечення захисту та розвитку конкуренції, підвищення прозорості функціонування системи державної допомоги та дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері державної допомоги.

Виходячи зі змісту Закону, **ним передбачений механізм надання державної допомоги** (субсидій та грантів, надання дотацій, податкових пільг, відстрочення або розстрочення сплати податків, зборів чи інших обов'язкових платежів тощо) **«надавачами»** (органами влади, органами місцевого самоврядування, юридичними особами від їх імені)

«заінтересованим особам» (суб'єктам господарювання, юридичним і фізичним особам, їх об'єднанням).

При цьому така допомога надається на підставі програм державної допомоги у разі, якщо така програма за рішенням уповноваженого органу визнається допустимою.

Статтею 6 Закону встановлюється можливість визнання допустимою державну допомогу для конкуренції, яка, зокрема:

- сприяє соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття високим;
- якщо допомога надається з ціллю виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.

Уповноваженим органом, для якого встановлена компетенція оцінювати допустимість (п.2 ст.8 Закону), розглядати справи про допустимість, здійснювати моніторинг та перевіряти інформацію щодо допустимості державної допомоги **визначено Антимонопольний комітет України.**

Таким чином виникає ситуація, коли вже існуючі та діючі державні, обласні та місцеві програми за відсутності законодавчо визначеного перехідного періоду щодо способів їх фінансування будуть обмежені вимогами Закону з точки зору контролю, моніторингу та перевірки з боку Антимонопольного комітету України, оскільки інструменти їх фінансування автоматично підпадають під дію статті 4 Закону «Форми державної допомоги», а саме:

- 1) надання субсидій та грантів;
- 2) надання дотацій;
- 3) надання податкових пільг, відстрочення або розстрочення сплати податків, зборів чи інших обов'язкових платежів;
- 4) списання боргів, включно із заборгованістю за надані державні послуги, списання штрафних санкцій, компенсація збитків суб'єктам господарювання;
- 5) надання гарантій, кредитів на пільгових умовах, обслуговування кредитів за пільговими тарифами;
- 6) зменшення фінансових зобов'язань суб'єктів господарювання перед фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- 7) надання, прямо чи опосередковано, суб'єктам господарювання товарів чи послуг за цінами, нижче ринкових, або придбання товарів чи послуг суб'єктів господарювання за цінами, вище ринкових;
- 8) продаж державного майна за цінами, нижче ринкових;
- 9) збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктам господарювання або збільшення вартості державної частки на умовах, не прийнятних для приватних інвесторів.

За таких умов у виборців викликає занепокоєність те, що у зв'язку із набранням чинності Закону (крім ч.2 ст.6, ч.1, п.6-10 ч.2 ст.8, ч.2 ст.14 Закону) відбудеться:

- затримка реалізації майже у всіх державних, обласних та місцевих програм;
- неможливість оперативного надання фінансової підтримки або поповнення статутного капіталу комунальним підприємствам на виконання статутних завдань, спрямованих на забезпечення життєдіяльності громад;
- неможливість прийняття інших рішень відповідно до норм, визначених Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Одночасно, згідно з п.30 Розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України, передбачено, що **положення щодо рішень Уповноваженого органу з питань державної допомоги, визначене частиною четвертою статті 35 цього Кодексу, застосовується, починаючи з формування проекту Державного бюджету України на 2019 рік.**

Це означає, що бюджетні розпорядники, застосовуючи механізм Закону, зможуть передбачити фінансування програм лише починаючи на бюджетний 2019 рік, хоча під контроль та моніторинг фактичне фінансування підпадає вже з II півріччя 2017 року.

Особливу тривогу членів територіальних громад викликає двомісячний термін розгляду Антимонопольним комітетом України повідомлень та заяв від надавачів державної допомоги. На погляд місцевого самоврядування такий термін є занадто тривалим для реалізації програм. Адже конвенція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України 01.04.2014 р. №333-р., підкреслює більш чітке реагування на звернення виборців.

Крім цього, згідно з пунктом 5 статті 23 Прикінцевих та перехідних положень Закону на Кабінет Міністрів України покладені обов'язки протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

- подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;
- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;
- забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

Згідно з п.2 частини 2 статті 3 Закону на Кабінет Міністрів України покладений обов'язок щодо затвердження Переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес. До цього часу вказаний перелік залишається не затвердженим.

На офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України, до повноважень якого Законом віднесено ведення та доступ до Реєстру державної допомоги, відсутні посилання на цей інформаційний ресурс. Не визначено чітких критеріїв, за якими ресурси держави чи місцевого самоврядування мають бути віднесені, відповідно до Закону, до державної допомоги.

Виборці вважають, що для кожної категорії державної допомоги, Уряд повинен визначити чіткі умови її функціонування.

Враховуючи вищевикладене, прошу Вас врегулювати питання оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання, фінансування яких передбачено за програмами 2017 – 2018 років, ініціювати скорочення терміну розгляду поданих надавачами державної допомоги матеріалів до 1-3 робочих днів та виключно в електронному вигляді через Реєстр державної допомоги.

**З повагою,
народний депутат України**

О.В. Герега
(посв. №390)